

СПЕЦИФІЧНІ ПРИНЦИПИ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-СЛОВЕСНИКІВ ШКІЛЬНОГО АНАЛІЗУ ЕПІЧНИХ ТВОРІВ

(Гричаник Н. І., асистент)
ГНПУ ім. Олександра Довженка, Україна

Основоположними для методичної системи навчання студентів-філологів шкільного аналізу епічних творів є специфічні принципи, поява яких зумовлена особливостями фахових навчальних дисциплін «Історія зарубіжної літератури» та «Методика навчання зарубіжної літератури».

Серед специфічних принципів навчання студентів-філологів шкільного аналізу епічних творів убачаємо професійну спрямованість навчання – відповідність теоретико-методичної та практичної частини методики навчання зарубіжної літератури професійним якостям фахівця, одним із складників якої є оволодіння методикою проведення шкільного аналізу епічного твору.

Принцип єдності інтелектуального та емоційного передбачає врахування студентами-філологами емоційного складника літератури як мистецтва слова. Завдання майбутнього словесника – навчитися знаходити баланс між інтелектуальною та емоційною стороною навчальної діяльності, сприяти появі зацікавленості учнів художнім твором, формувати їх власне ставлення до прочитаного матеріалу у вигляді раціональних суджень, емоційного відгуку або критичної оцінки. Студент має вчитися будувати роботу над вивченням епічного твору так, щоб у майбутньому його учні не лише відтворювали авторське розуміння, його концепцію дійсності, а й могли розуміти і передавати емоційно-чуттєвий струмінь написаного.

Принцип діалогічності дозволяє залучити студентів до обговорення широкого кола значущих питань, проблем і завдань під час аналізу епічного твору, сприяє тісній та результативній співпраці викладача і студента. Діалог як форма спілкування є гранично необхідною на кожному занятті з методики навчання зарубіжної літератури та історії зарубіжної літератури у вишій та на уроках зарубіжної літератури у шкільній практиці, оскільки вона формує висококваліфікованого фахівця, здатного у різних професійно-педагогічних ситуаціях забезпечувати спілкування на високому рівні. Такий принцип реалізується з урахуванням основних структурних компонентів діалогічної навчальної діяльності: комунікативного (уміння студентів логічно правильно оформлювати та висловлювати свої думки з приводу прочитаного), організаторського (контроль над організацією та проведенням шкільного аналізу художнього твору в умовах загальноосвітньої школи, керівництво навчальною дискусією), гностичного (структурування літературознавчого матеріалу), креативного (здатність майбутніх словесників нестандартно, використовуючи інноваційні види і форми навчальної діяльності, підходити до організації та проведення шкільного аналізу художнього твору), емоційного (вияв власних

емоцій і почуттів під час обговорення твору, вміння емоційно впливати на співрозмовника).

Принцип компаративності передбачає дослідження явищ світового мистецтва слова шляхом зіставлення їх з іншими подібними явищами переважно в різних національних письменствах. Майбутній учитель-словесник повинен здійснювати встановлення факту їх генетичної спорідненості, контактних зв'язків і типологічних подібностей, виокремлювати національні особливості, вчитися аналізувати подібні або близькі явища, порівнювати тексти на різних структурних рівнях (фабула, сюжет, простір, час, ідейно-тематичний зміст), відстежувати спільне в кількох творах і як результат вибудовувати історико-типологічний ряд, бути готовим до міжкультурного діалогу.

Література

1. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін.; за ред. З. Н. Курлянд. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 495с.